

ROMÂNIA
CURTEA DE APPEL TIMIȘOARA
SECȚIA LITIGII DE MUNCĂ ȘI ASIGURĂRI SOCIALE
DOSAR NR. ---

Operator 2928

Înceiere
Ședința publică din 12.09.2024
PREȘEDINTE: ---
JUDECĂTOR: ---
GREFIER: ---

Pe rol se află soluționarea apelului declarat de apelanta reclamantă --- împotriva sentinței civile nr. --- pronunțată de --- în dosar nr. --- în contradictoriu cu intimata pârâtă ---, având ca obiect obligația de a face.

La apelul nominal făcut în ședință publică, a răspuns apelanta reclamantă, personal, asistată de avocat ---, iar în reprezentarea intimetei pârâte ---, consilier juridic ---.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, după care:

Instanța acordă cuvântul asupra cererii de sesizare a Î.C.C.J. în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, formulate de apelanta reclamantă, punând în discuție necesitatea reformulării cererii, în sensul de a se sesiza Înalta Curte de Casație și Justiție, pentru a lămuri dacă sumele reprezentând indemnizații, neachitate până la deces, se plătesc moștenitorilor în toate situațiile în care se găsesc aceștia, respectiv și în situația din speță, cea în care nu a fost formulată în prealabil cerere de către persoana căreia i s-a recunoscut calitatea.

Reprezentantul apelantei reclamante solicită admiterea cererii de sesizare a ÎCCJ în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

De asemenea, reprezentantul apelantei reclamante învederează că acesta l-a reprezentat în calitate de avocat și pe numitul ---, care a decedat în aceeași perioadă cu soțul reclamantei, iar moștenitorii acestuia au primit indemnizația de grațitudine.

Reprezentanta intimetei pârâte arată că nu are cunoștință de această situație.

Reprezentanta intimetei pârâte arată că nu se impune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, având în vedere că prevederile legii sunt clare.

Instanța rămâne în pronunțare asupra cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, formulate de apelanta reclamantă ---.

CURTEA,

Având nevoie de mai mult timp pentru a delibera asupra cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul dispozițiilor art. 396 alin.1 Cod procedură civilă,

DISPUNE:

Amână pronunțarea asupra cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, la data de 20.09.2024.

Pronunțată în ședință publică, azi 12.09.2024.

Președinte,

Judecător,

Grefier,

.../16.09.2024

ÎNCHEIERE
Ședința publică din 20.09.2024
Curtea constituită din:
Președinte: ---
Judecător: ---
Grefier: ---

Pe rol pronunțarea asupra cererii de sesizare a ÎCCJ în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, formulată de reclamanta apelantă ---, în cadrul apelului declarat împotriva sentinței civile nr. --- pronunțate de Tribunalul --- în dosar nr. ---.

Procedura este legal îndeplinită, fără citare.

Concluziile părților asupra respectivei cereri sunt consemnate în încheierea de ședință din 12.09.2024, termen la care instanța a amânat pronunțarea pentru data de astăzi.

INSTANȚA

Asupra cererii de sesizare a Completului pentru dezlegarea unor probleme de drept al Înaltei Curți de Casație și Justiție, reține următoarele:

I. Expunerea succintă a litigiului și a faptelor pertinente:

Prin cererea de chemare în judecată înregistrată pe rolul tribunalului --- sub nr. ---, așa cum a fost precizată, reclamanta---, în calitate de moștenitoare a defunctului său soț ---, a solicitat obligarea Casei Județene de Pensii --- la acordarea și plata indemnizației de gratitudine cuvenită acestuia, aferentă perioadei ---, plata dobânzilor și actualizarea sumei cu rata inflației.

Prin sentința civilă nr. --- pronunțată de Tribunalul --- în dosar nr. ---, a fost admisă excepția lipsei calității procesuale active a reclamantei, invocată de pârâtă, și a fost respinsă acțiunea civilă formulată de reclamanta ---, în contradictoriu cu pârâta Casa Județeană de Pensii ---, fără cheltuieli de judecată.

Pentru a pronunța această soluție, tribunalul a reținut că pretențiile reclamantei sunt în legătură cu plata indemnizației de gratitudine reglementată în cauză de Legea nr. 341/2004, ce intră în sarcina și atribuțiile Casei Județene de Pensii ---.

Conform art.36 din Codul de procedură civilă, calitatea procesuală activă presupune existența unei identități între părțile din procesul civil și persoanele implicate în raportul juridic dedus judecății, iar calitatea procesuală activă presupune identitatea dintre persoana care acționează în judecată și debitorul obligației a cărei îndeplinire se cere în cauza dedusă judecății.

Potrivit dispozițiilor art. 4³ alin. 2 din Legea nr. 341/2004, reglementările prevăzute de legislația privind pensiile, proprie fiecărui plătitor, referitoare la stabilire, plată, modificare, suspendare, reluare, încetare, expertizare, revizuire, contestare și recuperare a sumelor încasate necuvenit, se aplică și indemnizațiilor prevăzute de lege, dacă aceasta nu dispune altfel.

Conform disp. art. 103 din Legea nr. 263/2010 cererea pentru acordarea indemnizației de gratitudine putea fi formulată doar de --- în calitate de titular al dreptului, însă acesta în timpul vieții sale nu s-a adresat pârâtei Casa Județeană de Pensii --- cu o astfel de cerere, prin care să solicite stabilirea și plata indemnizației de gratitudine, astfel că pentru --- nu a fost deschis niciodată acest drept.

Certificatul Seria --- nr. --- privind calitatea de Luptător pentru Victoria Revoluției Romane din Decembrie 1989 - Luptător cu Rol Determinant, a fost eliberat în data de --- cu mențiunea "DECEDAT" (potrivit ștampilei secretariatului), iar --- a încetat din viață în data de ---, conform certificatului de deces ---, nr. ---.

Astfel că, la data decesului, titularul certificatului nu avea obținute drepturile prevăzute de art. 4 din Legea nr. 341/2004. Mai mult decât atât, după data decesului titularului nici o altă persoană nu mai poate solicita acordarea acestor drepturi în numele titularului, cererea privind acordarea drepturilor s-ar fi putut face doar de titularul drepturilor în urma unei cereri scrise. Atâta timp cât defunctul --- nu era titularul unei indemnizații stabilite conform legii, certificatul de revoluționar conferindu-i doar dreptul de a solicita în condițiile art.103 din Legea nr. 263/2010, acordarea unei indemnizații, instanța a constatat că excepția lipsei calității procesuale active a reclamantei --- invocată de pârâta Casa Județeană de Pensii --- este întemeiată, fiind admisă.

Împotriva acestei sentințe a declarat apel reclamanta ---, solicitând admiterea căii de atac și, rejudecând pe fond cauza, admiterea acțiunii ca temeinică și legală.

În dezvoltarea motivelor de apel, reclamanta a susținut că susținerile pârâtei Casa Județeană de Pensii --- în sensul că, la data decesului, --- nu deținea certificat sunt neadevărate, fapt probat prin depunerile de înregistrări ale apelantei, înregistrări despre care instanța fondului nu face vorbire.

Instanța de fond, în considerente, prin excepția invocată, a susținut că reclamanta nu are calitate procesuală activă deoarece nu poate cere introducerea în plată a indemnizației de gratitudine pentru că, la data decesului, --- nu avea certificat, fapt contrazis atât de susținerile Secretariatului de Stat Pentru Recunoașterea Meritelor Luptătorilor Împotriva Regimului Comunist, cel care a admis cererea de preschimbare a certificatului doveditor de LRD în cel de luptător cu rol determinant de la pagina ---, dar în mod deosebit de decretul Președintelui României nr. ---, unde --- figurează printre cei 585 revoluționari cărora și se acordă Titlul de Luptător pentru Victoria Revoluției din Decembrie 1989 pentru Calitatea de Luptător cu Rol Determinant.

Secretariatul de Stat Pentru Recunoașterea Meritelor Luptătorilor Împotriva Regimului Comunist Instaurat în România în perioada 1945-1989 poate confirma că --- a obținut în mod legal calitatea în baza căreia i s-a liberat Certificat L.R.D, că a depus cerere pentru introducerea în plată a indemnizației de gratitudine și, în conformitate cu prevederile art. 5 indice 1 din Legea nr. 341/2004 cu modificările și completările ulterioare, indemnizația de gratitudine, i se plătește reclamantei. De asemenea, trebuia să confirme că au fost 17 cazuri similare, iar casele de pensii au acordat urmașilor indemnizațiile de gratitudine, cuvenite autorilor. În documentul depus de apelantă, se adevărește acest fapt.

În opinia reclamantei, atât considerentele, cât și dispozitivul hotărârii instanței fondului sunt consecințele unui lung șir de erori de fapt și de drept.

Astfel, deși s-a probat faptul că din lotul de 585 revoluționari, printre care figurează și -- -, au fost 9 cazuri similare, iar casele de pensii au acordat urmașilor indemnizațiile de gratitudine, iar prin extrasul de pe portal s-a probat că există și H.J în acest sens, instanța fondului, în considerente, nici nu face vorbire de acest fapt, preluând în totalitate susținerile neadevărate, subiective, neîntemeiate și nemotivate ale pârâtei și decide doar în baza acestora, motivul principal fiind acela că --- nu a beneficiat până la deces de certificatul LRD, fapt susținut și în concluziile orale ale reprezentantei pârâtei de rejudecarea fondului.

Aceste susțineri sunt neadevărate deoarece --- a obținut în mod legal calitatea în baza căreia i s-a liberat Certificat L.R.D; la data de --- --- s-a prezentat la sediul instituției Secretariatului de Stat Pentru Recunoașterea Meritelor Luptătorilor Împotriva Regimului Comunist Instaurat în România în perioada 1945-1989 și a depus cerere de eliberare a

adeverinței necesare la Casa Județeană de Pensii --- pentru introducerea în plată a indemnizației de gratitudine.

Chiar dacă nu ar fi reale aceste susțineri, el fiind în viață a parcurs în totalitate procedura specială de preschimbare, respectiv a depus cerere și dosar la Secretariatul de Stat Pentru Recunoașterea Meritelor Luptătorilor Împotriva Regimului Comunist Instaurat în România în perioada 1945-1989; i-a fost validată cererea; CPRD, autoritate publică de control a modului de aplicare a Legii nr. 341/2004, i-a acordat avizul necesar preschimbării, Secretariatul de Stat Pentru Recunoașterea Meritelor Luptătorilor Împotriva Regimului Comunist Instaurat în România în perioada 1945-1989 în baza acestui aviz i-a tipărit certificatul doveditor LRD și a transmis Președintelui României listingul, propunere ce a stat la baza Decretului nr. ---, în baza căruia i-a fost eliberat certificatul LRD.

Singurul temei de drept real și temeinic este cel reprezentat de art. 5¹ din Legea nr. 341/2004, așa cum a fost modificată prin OUG nr. 95/2014, care prevede că sumele reprezentând indemnizații, rămase neîncasate de către titularul decedat pentru luna în care a avut loc decesul, și, după caz, sumele cuvenite și neachitate până la deces se plătesc moștenitorilor, în condițiile lecției.

Reclamanta a învederat că este bolnavă de neoplasm mamar, cu metastaze grad II iar această sumă de bani datorată de statul român, ar putea să îi salveze viața, printr-o intervenție chirurgicală la o clinică din străinătate.

II. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea problemei de drept:

La data de 22.05.2024, apelanta reclamantă --- a formulat o cerere de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, privind modul de aplicare a normei de drept prevăzută de art. 5¹ din Legea nr. 341/2004, raportat la alte prevederi ale dreptului comun.

În susținerea cererii, apelanta reclamantă a arătat că respectivul text legal a fost introdus de pct. 5 al art. I din Legea nr. 347 din 21 iulie 2006, publicată în Monitorul Oficial nr. 650 din 27 iulie 2006.

Apelanta reclamantă a evidențiat caracterul neunitar al jurisprudenței naționale consultate (a se vedea dispozițiile art. 520 alin. 9), motiv pentru care solicită punctul de vedere al completului de judecată asupra chestiunii de drept sesizate.

În fapt, reclamanta a arătat că, soțul său, ---, în temeiul art. 9¹ din O.U.G. nr. 95/2014, posesor al titlului de Luptător pentru Victoria Revoluției din Decembrie 1989, atribuit de Președintele României prin Decretul nr. ---, publicat în M.O. nr. --- bis, cu certificat preschimbare, conform Legii nr. 341/2004, în temeiul art. 9² alin. 7 din Legea nr. 341/2004 cu modificările și completările ulterioare, a solicitat Secretariatul de stat pentru recunoașterea meritelor luptătorilor împotriva regimului comunist instaurat în România în perioada 1945-1989, preschimbarea certificatului doveditor al calității de Luptător pentru Victoria Revoluției din Decembrie 1989 Remarcat prin Fapte Deosebite în Luptător cu rol determinant.

Prin Decizia nr. ---, S.S.R.M.L. admite cererea de preschimbare și înaintează Propunere către Președintele României în vederea emiterii Decretului de acordare a titlului de Luptător pentru Victoria Revoluției din Decembrie 1989 pentru calitatea de luptător cu rol determinant.

Conform temeiului de drept prevăzut de Legea nr. 341/2004, respectiv art. 5¹, în calitatea de unic moștenitor al defunctului soț, apelanta reclamantă a formulat către pârâta Casa Județeană de Pensii --- cerere de emiterie a deciziei de introducere în plată a indemnizației de gratitudine datorată defunctului, aferentă perioadei --- - până la data decesului lui ---, însă pârâta a refuzat emiteria deciziei de introducere în plată a indemnizației de gratitudine, motivând refuzul pe prevederile art. 179 din Legea nr. 263/2010, privind pensiile.

Apelanta a menționat că toate Casele de Pensii din România, în temeiul art. 5¹ din Legea nr. 341/2004, au emis decizii și au achitat sumele reprezentând indemnizația reparatorie și/sau indemnizația lunară rămasă neîncasate de către titularul decedat pe luna în care a avut loc decesul și, după caz, cele cuvenite și neachitate până la deces au fost plătite soțului

supraviețuitor, copiilor, părinților sau, în lipsa acestora, celorlalți moștenitori, în condițiile dreptului comun. Acolo unde s-a refuzat această plată, instanțele din România au obligat Casele de Pensii respective să efectueze această plată.

Intimata pârâtă a considerat că cererea reclamantei de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție nu se încadrează în dispozițiile art. 519 din NCPC deoarece textul legal la care se face referire nu are legătură cu soluționarea prezentei cauze întrucât defunctul --- nu era titularul unei indemnizații stabilite conform legii pe care nu a încasat-o, acesta nefiind titularul certificatului la data decesului și nu avea obținute drepturile prevăzute de art. 4 din Legea nr. 341/2004.

În ceea ce privește incidența art. 5¹ din Legea nr. 341/2004, acest articol reglementează situația sumelor reprezentând indemnizațiile rămase neîncasate de către titularul decedat pentru luna în care a avut loc decesul și, după caz, sumele cuvenite și neachitate până la deces.

Or, doar certificatul de revoluționar eliberat în temeiul Legii nr. 341 /2004 îi conferă titularului dreptul să solicite acordarea unei indemnizații, indemnizație ce se putea obține urmând procedura de la art. 103 din Legea nr. 263/2010. Certificatul de revoluționar a fost emis în data de ---, iar defunctul a decedat în data de ---, deci ulterior datei decesului, astfel, că domnul --- nu a mai depus cerere la Casa Județeană de Pensii în vederea solicitării acestei indemnizații.

Pârâta a concluzionat că reclamanta, în calitate de moștenitoare a defunctului, avea dreptul să încaseze indemnizația cuvenită autorului doar în situația în care la data decesului acesta avea stabilită în favoarea sa o indemnizație.

II. Analiza admisibilității sesizării

Prin raportare la dispozițiile OUG 62/2024 coroborat cu art. 519 din Codul de procedură civilă, Curtea apreciază că acțiunea de față se încadrează în categoria proceselor prevăzute de OUG nr. 62/2024, iar asupra chestiunii de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, astfel că se impune sesizarea ÎCCJ în vederea pronunțării unei hotărâri prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.

III. Norme de drept a căror interpretare se solicită și dispoziții relevante în speță:

Art. 5¹ din Legea nr. 341/2004

Sumele reprezentând indemnizații, rămase neîncasate de către titularul decedat pentru luna în care a avut loc decesul, și, după caz, sumele cuvenite și neachitate până la deces se plătesc moștenitorilor, în condițiile legii.

Alte dispoziții relevante:

ART. 4

(1) După intrarea în vigoare a prezentei legi, beneficiază de drepturile conferite de aceasta doar persoanele care se încadrează în prevederile acesteia.

.....
(4) Persoanele care au obținut titlurile prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. b) pct. 3, cărora li s-au eliberat noile certificate potrivit art. 3^{^2}, beneficiază de o indemnizație de grațitudine lunară în coeficient de 1,10, calculată pe baza coeficienților de multiplicare aplicați asupra câștigului salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat și aprobat prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat, aferent anului pentru care se face plata.

ART. 4^{^1}

(1) Indemnizațiile prevăzute la art. 4 alin. (4) se vor acorda în baza certificatului și a unei adeverințe tipizate.

(2) Cererile pentru adeverințele tipizate se depun la Secretariatul de Stat, după obținerea certificatului.

(3) Dovada datei la care a fost depusă cererea pentru certificatele preschimbate se va face cu adeverința, eliberată și transmisă de secretariatul de stat direct plătitorilor de drepturi.

(4) Indemnizația lunară reparatorie prevăzută pentru beneficiarii ale căror certificate au fost preschimbate se acordă la cerere, începând cu luna următoare celei în care a fost depusă la Secretariatul de Stat documentația care a stat la baza preschimbării certificatului.

(2) Reglementările prevăzute de legislația privind pensiile, proprie fiecărui plătitor, referitoare la stabilire, plată, modificare, suspendare, reluare, încetare, expertizare, revizuire, contestare și recuperare a sumelor încasate necuvenit, se aplică și indemnizațiilor prevăzute de lege, dacă aceasta nu dispune altfel.

Art. 5.

(3) Secretariatul de Stat, după analizarea dosarelor persoanelor ce solicită preschimbarea certificatelor, va elibera noul tip de certificat preschimbat, care va avea un format unic, cu elemente de securizare - singurul document valabil pentru a beneficia de prevederile prezentei legi.

(6) Eliberarea certificatelor care atestă calitatea de Luptător cu Rol Determinant se face doar dacă dosarele, care au stat la baza preschimbării certificatelor conțin documentația care atestă îndeplinirea condițiilor prevăzute de prezenta lege.

(7) Secretariatul de Stat, după analizarea cererilor și verificarea dosarelor persoanelor care solicită acordarea calității prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. b) pct. 3, va elibera certificatul, singurul document valabil pentru a beneficia de prevederile prezentei legi.

IV. Punctul de vedere al completului de judecată asupra chestiunii de drept sesizate:

Instanța apreciază că interpretarea coroborată a dispozițiilor legale mai sus evidențiate determină concluzia în sensul că, pentru a putea reține calitatea de "titular" al indemnizației de gratitudine sau a vorbi de „sume cuvenite” și neachitate, care pot fi plătite moștenitorilor, este necesară o manifestare expresă de voință anterioară a autorului (care a obținut titlul de luptător cu rol determinant) de a i se stabili acest drept – materializată printr-o cerere adresată casei județene de pensii; cu alte cuvinte, indemnizația de gratitudine neachitată până la deces poate fi transferată moștenitorilor în măsura în care autorul a solicitat acordarea acesteia, respectiv stabilirea existenței și întinderii dreptului pe baza unei decizii emise de casa de pensii.

În raport de considerentele expuse anterior, apreciind că se impune ca Înalta Curte de Casație și Justiție să dea o rezolvare de principiu acestei chestiuni de drept de care depinde soluționarea în fond a prezentei cauze, instanța va admite cererea formulată de reclamantă și, în baza OUG nr. 62/2024 coroborat cu art. 519, 520 alin.1 C.p.c., va dispune sesizarea ÎCCJ în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: Dacă dispozițiile art. 5¹ din Legea nr. 341/2004 se interpretează în sensul că prin sume cuvenite și neachitate până la deces care se plătesc moștenitorilor se înțeleg sumele la care ar fi avut dreptul titularul calității de Luptător cu Rol Determinant cu titlu de indemnizație de gratitudine, care a decedat înainte de eliberarea noului tip de certificat preschimbat și nu a avut astfel stabilită o astfel de indemnizație în baza unei decizii a casei de pensii, sau vizează doar situația titularului calității de Luptător cu Rol Determinant căruia i-a fost stabilită în prealabil indemnizația de gratitudine, fără însă a-i fi achitată integral, retroactiv din luna următoare depunerii cererii de preschimbare a certificatului, până la data decesului?

În temeiul dispozițiilor art. 520 alin.2 C.p.c., instanța va dispune suspendarea judecării cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept;

Pentru aceste motive,

DISPUNE:

Admite cererea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru Dezlegarea unei chestiuni de drept.

În baza art. 519 C.p.c. coroborat cu disp. OUG nr. 62/2024, sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

Daca dispozițiile art. 5¹ din Legea nr. 341/2004 se interpretează în sensul că prin sume cuvenite și neachitate până la deces care se plătesc moștenitorilor se înțeleg sumele la care ar fi avut dreptul titularul calității de Luptător cu Rol Determinant cu titlu de indemnizație de gratitudine, care a decedat înainte de eliberarea noului tip de certificat preschimbabil și nu a avut astfel stabilită o astfel de indemnizație în baza unei decizii a casei de pensii, sau vizează doar situația titularului calității de Luptător cu Rol Determinant căruia i-a fost stabilită în prealabil indemnizația de gratitudine, fără însă a-i fi achitată integral, retroactiv din luna următoare depunerii cererii de preschimbare a certificatului, până la data decesului?

În baza art. 520 alin.2 C.p.c., suspendă judecata apelului declarat de reclamanta --- împotriva sentinței civile nr. --- pronunțate de Tribunalul --- în contradictoriu cu pârâta Casa Județeană de Pensii --- până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

Fără cale de atac.

Pronunțată în ședință publică, azi, 20.09.2024.

Președinte,

Judecător,

Grefier,

Red.---, - 09.10.2024

Tehnored. ---.-20.09.2024

5 ex. -1 ex. la dosar, 1 ex. la ÎCCJ, 2 ex. pentru părți și 1 ex. la grefier șef secție